

Estudis culturals comparatius de l'Àsia Oriental

2013/2014

Codi: 101544

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500244 Estudis de l'Àsia Oriental	OT	4	0

Professor de contacte

Nom: Artur Lozano Mendez

Correu electrònic: Artur.Lozano@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Algun grup íntegre en anglès: No

Algun grup íntegre en català: Sí

Algun grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

Per a fer un seguiment adient de l'assignatura, no és necessari haver cursat estudis d'Antropologia, però sí haver realitzat les assignatures Introducció a l'Antropologia Social i Cultural, i Societat de l'Àsia Oriental, tot havent assimilat els utilitatges propis de les Ciències Socials. Per a aquest fi, es recomana revisar els continguts teòrics i metodològics apresos a aquestes matèries. Es convenient haver cursat amb aprofitament també Gènere i Societat de l'Àsia Oriental, Literatura Moderna i Contemporània de l'AO, i Art i Cultura Popular de l'AO.

D'altra banda, atès que la majoria de les lectures seran en anglès, és necessari un nivell mínim de comprensió lectora d'aquest idioma per a un bon seguiment tant de les lectures obligatòries com de les complementàries.

Com a assignatura de la menció "Cultura, art i literatura d'Àsia Oriental," aquesta assignatura es complementa amb la de Temes Avançats d'Art i Cultura Popular de l'Àsia Oriental, però no és obligatori cursar totes dues si no es desitja obtenir la menció.

S'aconsella als/a les estudiants que desitgin realitzar un Treball de Fi de Grau amb una perspectiva contrastiva o propera als estudis culturals que cursin aquesta assignatura perquè, en cas contrari, hauran de compensar mancances metodològiques i teòriques de manera autònoma.

Objectius

- Adquirir coneixements teòrics i metodològics adients per a l'anàlisi de la construcció i reproducció de percepcions culturals lligades a discursos socials prescriptius.
- Conèixer la gènesi dels estudis culturals a partir de les diferents escoles dels estudis literaris i la diferència entre l'escola del Regne Unit i la dels EUA. Conèixer les principals figures actuals del camp i aquelles figures especialitzades en estudis culturals contrastius des de l'òptica de l'Àsia Oriental.
- Aplicar les eines teòriques i l'anàlisi dels estudis culturals als mitjans de comunicació i a les noves xarxes socials facilitades per les TIC.
- Fer una integració dels coneixements interdisciplinars adquirits al grau per a oferir raonaments i estudis històricament situats i enriquits per la multiplicitat humana, i no limitar-se a una sola aproximació o una anàlisi abstracta i pretensament atemporal. Adonar-se que especialització i preparació no són simplement continguts o títols (abastament, i fàcilment, disponibles per diversos mitjans), sinó que són sobretot mètode: rigor, exigència i capacitat autocrítica. Que els graduats d'Estudis de l'Àsia Oriental esdevinguin especialistes depèn del fet que treballin i argumentin com especialistes, i no especialment d'una acumulació de coneixements apriorísticament presentats com a especialitzats.
- Afinar el sentit crític i la capacitat analítica individual, així com la capacitat de debat i les habilitats

interculturals i comunicatives orientades a l'intercanvi d'idees i experiències.

Competències

Estudis de l'Àsia Oriental

- Aplicar estratègies per resoldre problemes de comprensió de textos escrits en les llengües de l'Àsia oriental.
- Comprendre l'univers referencial de textos escrits i orals en les llengües de l'Àsia oriental.
- Conèixer i comprendre els fonaments dels estudis comparatius culturals.
- Conèixer, comprendre, descriure i analitzar els valors, les creences i les ideologies de l'Àsia oriental.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Determinar el context social i històric de textos orals o escrits en les llengües de l'Àsia oriental.
- Determinar els valors, les creences i les ideologies expressats en textos orals o escrits en les llengües de l'Àsia oriental.
- Reconèixer les connotacions de les referències culturals específiques en l'àmbit de l'Àsia oriental i valorar-ne la influència en la comunicació interlingüística i intercultural.
- Resoldre problemes de comunicació intercultural.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
- Respectar la igualtat de gènere.
- Ser flexible i saber adaptar-se a noves situacions.
- Treballar en grups interdisciplinaris i interculturals.
- Vetllar per la qualitat del propi treball
- onèixer i utilitzar els recursos de les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC) per recopilar, elaborar, analitzar i presentar informació en relació amb els estudis de l'Àsia oriental.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar estratègies per resoldre problemes de comprensió de textos escrits en les llengües de l'Àsia oriental.
2. Avaluar els resultats obtinguts en el procés de cerca de la informació per documentar-se i actualitzar els coneixements de la història, la literatura, la lingüística, el pensament i l'art.
3. Comprendre l'univers referencial de textos escrits i orals en les llengües de l'Àsia oriental.
4. Conèixer i comprendre els fonaments dels estudis comparatius culturals.
5. Conèixer, comprendre, descriure i analitzar els valors, les creences i les ideologies de l'Àsia oriental.
6. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
7. Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
8. Determinar el context social i històric de textos orals o escrits en les llengües de l'Àsia oriental.
9. Determinar els valors, les creences i les ideologies expressats en textos orals o escrits en les llengües de l'Àsia oriental.
10. Fer la cerca de documents en llengües pròpies de l'Àsia oriental.
11. Reconèixer les connotacions de les referències culturals específiques en l'àmbit de l'Àsia oriental i valorar-ne la influència en la comunicació interlingüística i intercultural.
12. Resoldre problemes de comunicació intercultural.
13. Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
14. Respectar la igualtat de gènere.
15. Ser flexible i saber adaptar-se a noves situacions.
16. Treballar en grups interdisciplinaris i interculturals.
17. Utilitzar eines diferents per a fins específics en el camp de la història, la literatura, la lingüística, el pensament i l'art.
18. Utilitzar la terminologia específica de la història, la literatura, la lingüística, el pensament i l'art.
19. Vetllar per la qualitat del propi treball.

Continguts

Tema 1 (Setmana del 10 de febrer i del 17 de febrer)

Introducció als estudis culturals. Què s'entén per cultura. Registres de la cultura. Distinció i consum. Aproximacions a l'estudi de la cultura. Construcció semiòtica de l'espai. Exemples publicats amb què fer un primer tast d'estudis culturals; per exemple: projecció d'un film i lectura de la seva anàlisi (distingir entre crítica divulgativa i crítica acadèmica).

Tema 2 (Setmanes del 24 de febrer al 24 de març)

Panoràmica de l'evolució dels estudis culturals: escoles formalista, marxista i escola de Frankfurt, psicoanalítica, feminista, estructuralista, postestructuralista, postmoderna, teoria LGBTQ. El Centre for contemporary Cultural Studies o l'escola de Birmingham. Perspectives transdisciplinàries i transnacionals. La dimensió política i el soft power. S'afavoriran lectures centrades en l'àmbit d'AO.

Tema 3 (Setmanes del 31 de març al 12 de maig)

Treball i anàlisi a classe d'estudis de casos, aspectes culturals i aproximacions contrastives. Es triaran alguns dels següents temes per tractar més aprofundidament. Aquesta part de l'assignatura servirà també per familiaritzar-se amb els treballs d'especialistes en estudis culturals centrats en la realitat de les societats de l'Àsia Oriental: discursos culturals i socials en l'economia de postguerra al Japó; la joventut i la percepció social del jovent; moda, tendències, revistes i publicitat; indústria musical i consum; comunitats de fans i la seva interacció amb les indústries de l'entreteniment; el consum internacional de films a partir del circuit de festivals; (canvis en) els models de masculinitat; usos i circulació social de l'art i el disseny...

Exposicions (Setmanes del 19 i del 26 de maig)

Els/Les alumnes faran exposicions a classe on tractaran una qüestió cultural fent servir el marc teòric i les aproximacions teòriques impartides durant el curs.

Metodologia

(Per veure les activitats avaluable a les quals fan referència aquestes aclaracions metodològiques, referiu-vos a "Avaluació")

La metodologia de l'anàlisi crítica i cultural s'adquirirà estudiant, llegint i comentant les aproximacions de diferents figures cabdals en els estudis culturals i aplicant-la a fragments de textos primers, ja siguin els textos films, capítols de sèries o fragments impresos. Aquesta activitat pràctica de comentari en comú, es mantindrà setmanalment i tindrà una incidència molt considerable en la nota global de la matèria.

Cadascun del docents farà una o dues tutories amb tots els alumnes del grup, en funció de la dimensió del grup i de les necessitats del col·lectiu i dels estudiants individuals. L'objectiu de les tutories serà dirigir la preparació del treball d'anàlisi i la seva traducció en una presentació oral, també se supervisarà la redacció del treball escrit.

En resum, aquesta assignatura exigeix un alt compromís de lectura per poder adquirir les eines teòriques rellevants i la capacitat d'incorporar de manera productiva aquestes eines a les capacitats intel·lectuals i dialògiques. El tipus de crítica i d'anàlisi que es pretén desenvolupar amb aquestes sessions escapa del model de crítica divulgativa i mediàtica que es consumeix d'ordinari. La presentació i el treball escrit no es poden limitar a fer resums argumentals i reciclar comentaris de blogs, han de sustentar-se en un aparell i argumentació acadèmics.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			

Comentari a classe dels textos d'autors consagrats. Documents teòrics i anàlisi de productes/fenòmens de la cultura des d'una òptica transnacional/diacrònica/contrastiva.	3	0,12	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19
Presentació a classe de l'anàlisi d'un procés o fenomen de la cultura amb una perspectiva crítica/contrastiva i diàleg amb els companys.	2	0,08	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19
Redacció d'un treball a partir d'un fenomen o aspecte de la societat o l'univers humà triat, acordat amb l'equip docent, i amb una metodologia pròpia dels estudis culturals comparatius	5	0,2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19
Tipus: Supervisades			
Anàlisi d'un producte o fenomen en la cultura sota la supervisió d'un dels docents	5	0,2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19
Tipus: Autònomes			
Lectura de textos d'autors consagrats. Documents teòrics i anàlisi de productes/fenòmens de la cultura i la seva indústria associada.	30	1,2	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19

Avaluació

40%: Participació activa a classe, ús/referència a les lectures assignades setmanalment (o aperiòdica), aportacions crítiques durant els debats, col·laboració a una bona dinàmica de treball. S'assignaran lectures a alumnes perquè en facin un resum i anàlisi oral a classe. Alumnes d'intercanvi que fan la matèria a distància: hauran de respondre preguntes concretes o lliurar exercicis.

30%: Exposició oral on es desenvolupi de manera avançada una qüestió dels entorns socials d'Àsia Oriental des de l'aproximació dels estudis culturals comparatius. se n'avaluaran elements com el material de suport, l'estructuració de la informació, la capacitat per interactuar amb els companys, l'explotació de les eines teòriques exposades o estudis de cas d'altres companys. També és evaluable la feina de documentació, treball de camp (si s'escau), anàlisi i estudi previs a l'exposició.

30%: Treball escrit que estudiï algun fenomen, procés, tendència, construcció, discurs, producte cultural des d'una òptica comparativa, interdisciplinària, crítica i acadèmicament exigent. Caldrà consultar amb l'equip docent la temàtica i l'aproximació del treball perquè sigui aprovat.

La manca de correcció lingüística, de propietat del registre i de cura expositiva poden descomptar fins a tres punts de la nota; tant a l'exposició com al treball escrit.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Participació activa a classe: ús/referència a les lectures assignades setmanalment (o aperiòdica), aportacions crítiques durant els debats, col·laboració a una bona dinàmica de treball.	40%	50	2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15,

				16, 17, 18, 19
Presentació oral on es desenvolupi una anàlisi d'un procés o fenomen de la cultura amb una perspectiva crítica/contrastiva i que interpel·li als companys	30%	25	1	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19
Treball a partir d'un fenomen o aspecte de la societat o l'univers humà triat, acordat amb l'equip docent, i amb una metodologia pròpia dels estudis culturals comparatius	30%	30	1,2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19

Bibliografia

S'ofereix aquí una bibliografia molt bàsica que es complementarà amb bibliografia rellevant dels successius temes o qüestions analitzades. La matèria es fonamentarà sobretot en la lectura d'articles publicats a revistes acadèmiques i a volums editats per especialistes.

Teoria crítica i estudis culturals comparatius:

_____ (1993): Culture and Imperialism. Trad. castellà <http://cataleg.uab.cat/record=b1378236~S1*cat>, orig. anglès <http://cataleg.uab.cat/record=b1270295~S1*cat>

Barry, Peter (1995, 2009): Beginning Theory. <http://cataleg.uab.cat/record=b1680655~S1*cat>

Eagleton, Terry (1983, 2a ed 1996) Literary Theory: An Introduction / Introducción a los estudios literarios. <http://cataleg.uab.cat/record=b1700595~S1*cat> trad. castellà FCE: <http://cataleg.uab.cat/record=b1086841~S1*cat>

_____ (2000) Idea of Culture, The. (2001, Paidós) La idea de cultura: una mirada política sobre los conflictos culturales. <http://cataleg.uab.cat/record=b1524089~S1*cat>

_____ (2004) After Theory. (2005, Debate): Después de la teoría. <http://cataleg.uab.cat/record=b1654011~S1*cat>

García Canclini, Néstor (2004): Diferentes, desiguales y desconectados. Mapas de la interculturalidad. <http://cataleg.uab.cat/record=b1624206~S1*cat>

Iwabuchi, Koichi; Muecke, Stephen; Thomas, Mandy (ed) (2004) Rogue Flows. Trans-Asian Cultural Traffic. <http://cataleg.uab.cat/record=b1710744~S1*cat>

Kuper, Adam (2000) Culture. The Anthropologists Account. (2001, Paidós) Cultura. La versión de los antropólogos. <http://cataleg.uab.cat/record=b1502433~S1*cat>

Foucault, Michel (1969): La arqueología del saber. <http://cataleg.uab.cat/record=b1308066~S1*cat>

_____ ; Gordon, Colin (ed.) (1980): Power/knowledge : selected interviews and other writings 1972-1977. <http://cataleg.uab.cat/record=b1224806~S1*cat>

Lozano-Méndez, Artur (2010) "Techno-Orientalism in East-Asian Context: Reiteration, Diversification, Adaptation", a Telmissany, May; Tara-Schwartz, Stephanie (eds) Counterpoints: Edward Said's Legacy. <<http://www.amazon.co.uk/dp/1443820660>>

Said, Edward (1978, 2003): Orientalism. Trad. català <http://cataleg.uab.cat/record=b1068361~S1*cat>, trad. castellà <http://cataleg.uab.cat/record=b1693504~S1*cat>, orig. anglès <http://cataleg.uab.cat/record=b1659974~S1*cat>

Storey, John (1997, 2009) Cultural Theory and Popular Culture: An Introduction. <

http://cataleg.uab.cat/record=b1405435~S1*cat>

Storey, John (2009) Cultural Theory and Popular Culture: A Reader. <
http://cataleg.uab.cat/record=b1847666~S1*cat>